

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger til ændringerne i folkepensionen

Det er almindeligt kendt, at der er utilfredshed med folkepensionen. Reglerne er for udviklede og for uretfærdige, og pensionen er for lille.

Mange lønmodtagerfamilier oplever, når de bliver pensionister, at levevilkårene mærkbart forringes, og at pensionisttilværelsen på grund af manglende økonomiske muligheder bliver urimeligt begrænset.

En lille ekstrairndtægt ved siden af folkepensionen kan få alvorlige økonomiske konsekvenser for den enkelte pensionist i form af mindre boligydelse, varmemhjælp, pensionstillæg eller personlige tillæg. I visse tilfælde kan den såkaldte marginalskat komme op på 130 pct., hvorved nogle i disse grupper reelt stilles dårligere end dem, der kun har folkepensionen alene at leve af.

Også tjenestemændene – navnlig de lavere lønrammer – kan med samordningsfradrag for dem selv og en ægtefælle opleve, at de reelt stilles dårligere med tjenestemandspensionen end uden.

Socialdemokratiet har stillet forslag om at afskaffe ægtefællesamordningsfradraget med det samme. Idet der ikke kunne opnås flertal herfor, er vi tilfredse med aftalen med regeringen om at afvikle ægtefællesamordningsfradraget over 2 år, således at dette fradrag helt er bortfaldet 1. januar 1989.

Den gifte pensionist føler sig ofte diskrimineret, fordi pensionen begrænses som følge af ægtefælens indtægt. Forslaget indebærer, at det alene er egne indtægter, der har indflydelse på pensionens størrelse.

Den generelle, berettigede, kritik af den nuværende folkepension og ønsket om at sikre alle lønmodtagere en supplerende arbejdsmarkedspension gør det nødvendigt at fremsætte forslag til ændring af folkepensionsreglerne. Herved sikres, at vilkårene for dem, der ikke har andet end pensionen at leve af, forbedres, så det kan betale sig at spare op til sin alderdom. Samtidig gøres det lettere at sam-

menligne pensionen med almindelige arbejdsindtægter.

Folkepensionsreformen imødekommer alle disse krav.

Forslaget er en uændret genfremsættelse af et i folketingsåret 1985-86 fremsat beslutningsforslag, se Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 11667 og tillæg A sp. 6311.

Vedrørende pensionsydelserne og beskatningsforhold

En enlig folkepensionist har dobbelt personfradrag. Det betyder, at man ikke betaler skat, hvis indtægten alene består af folkepension og ATP. Såfremt der er renteindtægter, giver den særlige rentenedslagsregel mulighed for at fradrage inden for visse grænser.

Der er mange skjulte fordele indbygget i folkepensionen, som gør det vanskeligt at vurdere pensionens reelle værdi i forhold til en arbejdsindtægt. I forbindelse med planlægning af pensionisttilværelsen er det af betydning for den enkelte at vide, hvor stor den disponible indkomst er i forhold til arbejdsindtægten. Blandt andet af denne grund er det rimeligt at omlægge de særlige skatteregler til en generel forhøjelse af folkepensionen.

De pensionister, som ikke i dag fuldt ud kan anvende det store personfradrag på grund af små indtægter, får den største økonomiske fordel af denne omlægning.

Det skal understreges, at omlægning af pensionisters ekstraordinære personfradrag til højere pensionsbeløb kræver forhandling mellem skatterepartierne.

Den nuværende pension består af et grundbeløb og et pensionstillæg. I den foreslåede pensionsydelse er pensionstillæg og grundbeløb lagt sammen. De foreslåede forhøjelser af pensionerne indebærer, at en enlig folkepensionist, der kun har folkepensionen og ATP at leve for, får en nettoforbedring på ca. 2.000 kr. om året efter skat. Et pensionistægtepar, der alene har folkepensionen og ATP at leve af, får en nettoforbedring efter skat på ca. 5.000 kr. om året.